

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління
Факультет менеджменту

Кафедра економічної кібернетики і математичного моделювання

МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ

Тестові завдання для поточного і підсумкового контролю
та самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
«Молодший бакалавр» освітньо-професійної програми «Туризм»
спеціальності 242 «Туризм» денної форми навчання

Миколаїв
2021

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету від 30.08.2021 року, протокол № 1.

Укладачі:

- О. В. Шебаніна – д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- С. І. Тищенко – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- В. П. Клочан – канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- І. В. Клочан – д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- Н. С. Ручинська – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- В. О. Крайній – канд. екон. наук, в.о. доцента кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;
- І. І. Хилько – старший викладач кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

- С. Ю. Сургова – канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної роботи, управління й педагогіки Інституту державного управління, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;
- Я. Е. Андрющенко – канд. пед. наук, старший викладач кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу, Миколаївський національний аграрний університет.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2021

ЗМІСТ

Мета, завдання курсу, вимоги до основних знань здобувачів вищої освіти	4
Тестові завдання з курсу «Міжкультурні комунікації»	6
Завдання для самостійної роботи	24
Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти	26
Список літературних джерел	28

Мета, завдання курсу, вимоги до основних знань здобувачів вищої освіти

Дисципліна «Міжкультурні комунікації» вивчається здобувачами вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» на другому курсі і являється обов'язковою. Покликана забезпечити оволодіння теоретичним матеріалом щодо процесу комунікації, компонентів міжкультурного спілкування, причин міжкультурних комунікативних проблем та стратегій їх подолання, а також паралельне формування практичних навичок адекватної комунікативної поведінки при спілкуванні з представниками різних культурних спільнот. У сучасному суспільстві спілкування людей, які належать до різних національних культурних спільнот стає все більш динамічним. Це потребує вміння молодшої особистості правильно висловлювати думки й уважно слухати, розуміти специфічні смисли, які виражають та інтерпретують учасники міжкультурної комунікації.

Мета дисципліни: сформувати і систематизувати знання, що дозволяють розширити уявлення студентів про сутність явищ міжкультурної комунікації. Сприяти виробленню навичок теоретичного осмислення соціокультурної та міжкультурної взаємодії, здатності до аналізу та узагальнення інформації. Виховання у здобувачів усвідомлення особливостей рідної культури та неповторності інших культур. Навчити студентів коректному спілкуванню при міжкультурних контактах, самостійно аналізувати та уникати міжособистісних конфліктів в процесі спілкування з представниками інших культур.

Завдання дисципліни: надати здобувачам цілісну систему знань про основні концепції предмету та головні підходи до міжкультурної комунікації. Ознайомитися з методологічними прийомами комунікативної поведінки в різних сферах людської життєдіяльності; сформувати бікультурну особистість, що спроможна поділяти культурні погляди, цінності та норми інших національних та етнічних спільнот; обирати поведінкові сценарії у прийнятті соціокультурного контексту комунікантів.

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів

системи наук, які формують туризмознавство, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК13. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПРН14. Розуміння традицій та звичаїв інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення.

ПРН15. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Тестові завдання з курсу «Міжкультурні комунікації»

1. Викладач одного з Київських вузів, в аудиторії якого було багато студентів з Китаю, не міг зрозуміти, чому вони не дуже охоче беруть участь в дискусіях, не поспішають висловлювати свою точку зору на відміну від студентів з Європи та США.

- а) Представники азіатських культур воліють викладати існуючі авторитетні точки зору і не дуже комфортно почувають себе, коли їх просять висловити власну думку.
- б) Слухачі просто були не дуже активні, їм було нецікаво.
- в) Вони боялися «втратити обличчя», якщо скажуть щось, що розходиться з думкою групи або викладача.
- г) Цей формат комунікації в їх рідній культурі практично не використовувався.

2. Науковий напрямок, логічною серцевиною якого стало вивчення комунікативних невдач і їх наслідків в ситуаціях міжкультурного спілкування сформувався:

- а) в 70-х рр. XX століття;
- б) в 60-х рр. XX століття;
- в) в 70-х рр. XIX століття;
- г) в 90-х рр. XX століття;
- д) в 90-х рр. XIX століття.

3. Основним об'єктом вивчення в теорії міжкультурної комунікації є:

- а) відмінності в особливостях культури і спілкування у представників різних народів, расових і етнічних груп;
- б) мова, кухня, традиції різних народів, расових і етнічних груп;
- в) зовнішність представників різних народів, расових і етнічних груп;
- г) діалект представників різних народів, расових і етнічних груп;
- д) гумор представників різних народів, расових і етнічних груп.

4. Емпатія – це:

- а) здатність розуміти і розділяти переживання іншої людини через емоційне співпереживання;

- б) процес засвоєння людиною культурних знань цінностей, норм поведінки і навичок;
- в) терпиме і поблажливе ставлення до чужих думок, звичаїв, культури;
- г) процес негативного сприйняття традицій і цінностей чужої культури;
- д) форма спілкування людей за допомогою жестів, міміки, рухів тіла.

5. Міжкультурна комунікація як самостійний напрям розвинулася, перш за все:

- а) в Сполучених Штатах Америки і країнах Західної Європи;
- б) в країнах СНД;
- в) в СРСР;
- г) в Казахстані;
- д) в Іспанії.

6. Вкажіть параметри найбільш істотних відмінностей при міжкультурному спілкуванні:

- а) мова, невербальні коди, світогляд, моделі мислення;
- б) гумор, вимова;
- в) кухня, дистанція, зовнішність;
- г) акцент, діалект, використання сленгу;
- д) традиції, алфавіт, прийом їжі і її кількість.

7. Належність індивіда до будь-якої культури або культурної групи, що формує ціннісне ставлення людини до самої себе, інших людей, суспільству і світу в цілому. Це –

- а) культурна ідентичність;
- б) емпатія;
- в) соціальна норма;
- г) інкультурація;
- д) імітація.

8. Основним суб'єктом і об'єктом культури виступає:

- а) людина;

- б) емпатія;
- в) соціальна норма;
- г) інкультурація;
- д) мова.

9. Хто запропонував «платинове правило спілкування», де говориться: «Стався до людей так, як би ти хотів, щоб люди ставилися до тебе»?

- а) М. Беннет;
- б) Е. Холл;
- в) В. Гуденаф;
- г) К. Гіртц;
- д) Г. Хофштеде.

10. Сучасні англійці вважають його головним достоїнством людського характеру:

- а) самовладання;
- б) доброта;
- в) повага;
- г) комунікабельність;
- д) працьовитість.

11. «Умій тримати себе в руках» – ці слова як ніщо краще висловлюють девіз

- а) англійців;
- б) іспанців;
- в) італійців;
- г) американців;
- д) росіян.

12. Чим був викликаний дослідницький інтерес до проблем спілкування в 1990-і роки?

- а) потужним розвитком сучасних електронних засобів зв'язку та соціально-політичними змінами в світі;

- б) розробкою програми економічної допомоги країнам, що розвиваються;
- в) з'явився культурологічний інтерес до процесу спілкування;
- г) створенням Інституту служби за кордоном;
- д) введенням навчального курсу по міжкультурним комунікаціям в освітні програми

13. Який вид культурних норм виключає елемент мотивації поведінки, оскільки норми, складові його повинні виконуватися автоматично?

- а) традиція;
- б) звичаї;
- в) звички;
- г) закон;
- д) обряд.

14. Які 4 основні сфери культурних цінностей прийнято виділяти в культурній антропології:

- а) побут, ідеологію, релігію, художню культуру.
- б) побут, ідеологію, релігію, звичаї.
- в) побут, релігію, художню культуру, етноцентризм.
- г) побут, релігію, мову, культуру.
- д) побут, ідеологію, традиції, релігію.

15. Яке місто з 18 століття є «столицею смаку», головним законодавцем моди:

- а) Париж;
- б) Оттава;
- в) Санкт-Петербург;
- г) Токіо;
- д) Нью-Йорк.

16. Найбільш яскравими представниками французької літератури в 20 столітті були:

- а) Пруст, Франс, Моруа, Антуан де Сент-Екзюпері, Базен.

- б) Драйзер, Твен, Гюго, Дюма.
- в) Карнегі, Дюма, Кінг, Хічкок.
- г) Жорж Санд, Кіплінг, Скотт.
- д) Рабле, Мольєр.

17. Вони високо цінують свою індивідуальність, надають величезного значення різниці між людьми, цінують свободу вибору, прості в спілкуванні, економлять час на всьому, чужі манірності. Це характеризує:

- а) американців;
- б) японців;
- в) англійців;
- г) французів;
- д) китайців.

18. Дух змагальності присутній у них на роботі, в сім'ї, в дружбі, на відпочинку, в спорті і т.д. Це

- а) американці;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) французи;
- д) китайці.

19. Вираз цієї культури проявляється в стриманості, манірності, пуританстві і т.д.

- а) англійська;
- б) японська;
- в) американська;
- г) французька;
- д) китайська.

20. Люди, що належать до цієї культури, вважають за краще чіткі цілі, докладні завдання, жорсткі графіки роботи та розкладу дій.

- а) культура Німеччини.
- б) культура США.

- в) культура Індії.
- г) культура Данії.
- д) культура Фінляндії.

21. До маскулінних культур відносяться:

- а) культура Італії, Великобританії, Японії.
- б) культура Греції, Швеції, Данії.
- в) культура Індії, Данії, Нідерландів.
- г) культура Данії, Норвегії, Швеції.
- д) культура Фінляндії, Португалії, Чилі.

22. Виберіть індивідуалістські культури:

- а) культура Німеччини, Великобританії, США.
- б) культура Мексики, Єгипту, Данії.
- в) культура Індії, Бразилії.
- г) азіатські й африканські культури.
- д) культура католицьких країн Південної Європи.

23. Вони досить неформальні і переходять до суті справи відразу ж, без зайвих розмов.

- а) американці;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) французи;
- д) китайці.

24. Вони мають якусь внутрішню витонченість, вважають за краще взаєморозуміння і контроль при спілкуванні з іншими.

- а) англійці;
- б) японці;
- в) американці;
- г) французи;
- д) китайці.

25. Для спілкування людей цієї країни властива велика кількість компліментів, знаків подяки і уваги. Вони не будуть публічно критикувати співробітника по роботі, тому що вважають це проявом грубості і неповаги.

- а) в Саудівській Аравії;
- б) у Франції;
- в) в США;
- г) в Китаї;
- д) в Таїланді.

26. Вони не люблять з ходу зачіпати їх питання, демонструючи свій інтерес відразу. Підходять до нього поступово, після довгої розмови на нейтральні теми.

- а) французи;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) американці;
- д) китайці.

27. Тип невербальної комунікації, що ґрунтується на тактильній системі сприйняття партнера, що включає рукостискання, поцілунки, погладжування, обійми і т.д.

- а) такесика;
- б) емпатія;
- в) толерантність;
- г) сензитивність;
- д) проксеміка.

28. Тип спілкування, при якому партнерів по спілкуванню об'єднують інтереси справи, спільна діяльність.

- а) діловий стиль спілкування;
- б) дружній стиль спілкування;
- в) вимогливий стиль спілкування;
- г) дистанційний стиль спілкування;
- д) заграє стиль спілкування.

29. Манера спілкування визначається:

- а) тоном спілкування; дистанцією спілкування;
- б) стилем спілкування; функціями спілкування;
- в) засобами спілкування; етнічною приналежністю;
- г) кількістю людей, задіяних в спілкуванні.

30. Широта натури, щедрість, добросердечність, любов випити і посидіти в компанії друзів характеризує:

- а) росіян;
- б) японців;
- в) англійців;
- г) французів;
- д) китайців.

31. Пристрасність і палкий темперамент жителів цих країн відомий всюди:

- а) Іспанія, Латинська Америка;
- б) Росія, Казахстан;
- в) США, Німеччина;
- г) Китай, Швейцарія;
- д) Англія, Швеція.

32. Практичність, хазяйновитість, педантичність. Це якості, що характеризують:

- а) німців;
- б) японців;
- в) англійців;
- г) росіян;
- д) китайців.

33. Відданість і вірність в дружбі цієї рудоволосої нації славиться по всьому світу:

- а) ірландців;
- б) японців;

- в) англійців;
- г) німців;
- д) росіян.

34. Їм притаманний витончений смак, культ жінки, насолоди.

- а) французи;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) росіяни;
- д) китайці.

35. Консерватизм і прихильність минулого відрізняє людей цієї національності:

- а) англійці;
- б) японці;
- в) росіяни;
- г) французи;
- д) китайці.

36. Прихильність ідеалам свободи і незалежності відрізняє людей цієї національності:

- а) американці;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) французи;
- д) росіяни.

37. Французький дизайнер і підприємець, один із законодавців жіночої моди 20 століття.

- а) Габріель Шанель
- б) Елізабет Арден
- в) Ніна Річчі
- г) Соня Рікель
- д) Вів'єн Лі

38. Вони швидше галантні ніж ввічливі, скептичні і обачливі, хитрі й спритні. У той же час вони захоплено, довірливі і великодушні. Вони люблять і вміють говорити. Не завжди пунктуальні.

- а) французи;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) росіяни;
- д) американці.

39. Вони не сприймають речі надто серйозно і не «полірують всі поверхні до глянцевого блиску».

- а) французи;
- б) японці;
- в) англійці;
- г) росіяни;
- д) американці.

40. Який танець з'явився в 1897 році в Аргентині (Буенос-Аерес)?

- а) танго;
- б) кадрили;
- в) тарантела;
- г) вальс;
- д) полька.

41. Фрустрація – це:

- а) психологічний стан, що виникає в ситуації розчарування; гнітюча тривога, відчуття напруженості, безвиході;
- б) відсутність патріотизму;
- в) боязнь контактувати з людьми;
- г) здатність висловити симпатію до чого-небудь;
- д) ненависть до людей іншої нації.

42. Для яких культур характерно сприйняття природи що знаходиться в гармонії з людиною?

- а) Японія, Китай;

- б) Арабські країни;
- в) Американських індіанців;
- г) Німеччина, Швейцарія;
- д) Країн Латинської Америки.

43. Процес, в ході якого етноси або відокремлені від них невеликі групи, опинившись в неетнічному середовищі, сприймають мову і культуру іншого етносу, поступово зливаються і зараховують себе до нього – це ...

- а) асиміляція етнічна;
- б) консолідація міжетнічна;
- в) асиміляція етномовна;
- г) фіксація етногенетична.

44. Процес придбання одним народом тих чи інших форм культури іншого народу, що відбувається в результаті їхнього спілкування – це ...

- а) акомодация;
- б) спадкоємність;
- в) аккультурація;
- г) асиміляція.

45. Процес, пов'язаний з ослабленням значущості високих сфер культури, її примітивізацією, зростанням прагматичної спрямованості суспільної свідомості, тобто з набором фактів, викликаних стандартизацією життя в умовах масового суспільства – це ...

- а) культурна зміна;
- б) культурна криза;
- в) культурна деградація;
- г) культурний занепад.

46. Процес передачі інформації – ідей, уявлень, думок, оцінок, знань, почуттів і т.п. – від індивіда до індивіда, від групи до групи ...

- а) спадкоємність;
- б) культурна комунікація;

- в) модернізація;
- г) глобалізація.

47. Загальноєвропейський процес переходу від традиційного суспільства до сучасного, що супроводжується автономізацією особистості, зростанням наукового розуміння світу, секуляризацією всіх сфер життя свідомості

- а) асиміляція;
- б) інтеграція;
- в) колонізація;
- г) модернізація.

48. Поняття, що включає в себе елементи соціальної і культурної спадщини, що передаються від покоління до покоління і зберігаються протягом тривалого часу

- а) традиція;
- б) обряд;
- в) культ;
- г) новація.

49. Поняття, що описує зміну або модифікацію рис культури в часі та просторі

- а) культурна динаміка;
- б) трансляція;
- в) асиміляція;
- г) дифузія.

50. Особливий вид безпосередніх відносин і зв'язків, які складаються між культурами, а також тих впливів, взаємних змін, що виникають в цьому процесі

- а) культурний шок;
- б) взаємодія культур;
- в) культурний імперіалізм;
- г) діалог.

51. Термін, яким в культурології позначається криза або кризові явища в культурі – падіння авторитету національної культури по відношенню до культур інших країн чи народів.

- а) деградація культури;
- б) диверсифікація культури;
- в) дисфункція культури;
- г) девальвація культури.

52. Термін, що позначає стійкий стан культури, що характеризується оптимальною внутрішньою структурою, нормальним функціонуванням її елементів, максимальною продуктивністю, створенням загальновизнаних зразків матеріальної і духовної культури – це ...

- а) зрілість культури;
- б) апогей культури;
- в) домінантна культура;
- г) ідеал культури.

53. Результат занурення в незнайому культуру невідготовленого відвідувача – це ...

- а) культурний колапс;
- б) культурний вибух;
- в) культурний шок;
- г) культурна революція.

54. Форми, знаки, символи, тексти, які дозволяють людям вступати в комунікативні зв'язки, орієнтуватися в просторі і часі культури – це ...

- а) нормативи;
- б) мови культури;
- в) культурні норми;
- г) традиції культури.

55. Стан суспільства, коли зміна в матеріальній культурі, матеріального життя суспільства випереджає трансформацію нематеріальної культури – це ...

- а) культурна закостенілість;
- б) культурна відсталість;
- в) культурне запізнення;
- г) культурний догматизм.

56. Явища і форми культури, відсутні на попередній стадії її розвитку, але з'явилися згодом і знайшли своє місце в загальній культурній практиці – це ...

- а) норми;
- б) інновації культурні;
- в) спадщина;
- г) традиції.

57. Термін, що позначає стихійне поширення культури в соціальному і географічному просторі за допомогою взаємопроникнення культурних рис різних спільнот:

- а) асиміляція;
- б) дифузія;
- в) акультурація;
- г) модернізація.

58. Тенденція деяких елементів культури, чинити опір змінам, до яких вони не можуть адаптуватися, і зберігатися, незважаючи на втрату значущих соціальних функцій – це ...

- а) культурна резервація;
- б) культурний застій;
- в) культурна криза;
- г) культурна інерція.

59. Збагачення існуючої культури новими елементами, виникнення нових зразків, диференціація, інтеграція і запозичення з інших культур – це ...

- а) культурна революція;
- б) культурна адаптація;
- в) культурна акумуляція;
- г) культурна спадщина.

60. Процес і результат добровільного або примусового географічного переміщення якогось сформованого типу культури в інші регіони проживання людей – це ...

- а) акультурація;
- б) транскультурація;
- в) асиміляція;
- г) інкультурація.

61. Ситуація, коли одна культурна група знищує членів іншої. На виправдання зазвичай висувається теза про неповноцінність групи, яка піддається знищенню:

- а) геноцид;
- б) асиміляція;
- в) девальвація культури;
- г) деградація культури.

62. Тип взаємин культур, при якому всі учасники цих взаємин пристосовуються один до одного.

- а) адаптація;
- б) модернізація;
- в) соціалізація;
- г) синхронізація.

63. Період різноманітних змін в культурі, що відбуваються з набагато більшою швидкістю, ніж зміни, характерні для періодів поступових культурних змін – це ... в культурі.

- а) обвал;
- б) шок;
- в) вибух;
- г) стрибок.

64. Перетворення культури, набуття нової цілісності в умовах вторгнення в неї істотних нововведень – це ...

- а) інтеграція;
- б) трансформація;
- в) ерозія;
- г) конфронтація.

65. ... передбачає усвідомлення інших культур на основі спільної діяльності, взаємовигідного співробітництва, духовного спілкування різних народів.

- а) акультурація;
- б) асиміляція;
- в) діалог;
- г) транскультурація.

66. Культурологічний термін, яким позначають стан тривалої незмінності і повторюваності норм, смислів, цінностей, знань на шкоду новим змінам – це культурний ...

- а) застій;
- б) імператив;
- в) консерватизм;
- г) догматизм.

67. Руйнування етнічних культур, які відчують масовий вплив ззовні і не здатні адекватно відповідати новим життєвим вимогам – це ...

- а) конфронтація;
- б) трансформація;
- в) інтеграція;
- г) ерозія.

68. Процес, що супроводжується різким ослабленням традиційних зв'язків між найважливішими елементами і інститутами культури, що нерідко призводить до розпаду системи – це ...

- а) культурна динаміка;

- б) культурна криза;
- в) культурне зміна;
- г) культурний обвал.

69. Процес поглиблення культурного взаємодії і взаємовпливу між державами, національно-культурними групами та історико-культурними областями – це ...

- а) етнічна інтеграція;
- б) соціальна інтеграція;
- в) інкультурація;
- г) культурна інтеграція.

70. Термін, що позначає один з факторів соціокультурної детермінації, що визначає зміни в культурі – стихійне поширення в соціальному і географічному просторі за допомогою взаємопроникнення культурних рис різних спільнот – це ...

- а) статика;
- б) дифузія;
- в) культурна динаміка;
- г) спадкоємність.

71. Міжкультурна комунікація – це ...

- а) сукупність різноманітних форм відносин при проведенні спортивних заходів;
- б) сукупність методів і способів ведення бізнесу і впливу на партнерів з метою отримання прибутку;
- в) ставлення людей до подій і фактів соціальної дійсності і їх оцінка;
- г) сукупність різноманітних форм відносин і спілкування між індивідами і групами, що належать до різних культур.

72. Для здійснення процесу комунікації необхідна участь:

- а) принаймні, двох сторін;
- б) хоча б однієї сторони;
- в) більш ніж двох сторін;
- г) немає правильної відповіді.

73. До каналів комунікації відносять:

- а) приховування інформації, її кодування, обмін досвідом;
- б) припущення розкриття прийнятих рішень;
- в) обмін і передача інформації, обмін емоціями, обмін досвідом;
- г) засіб, за допомогою якого повідомлення передається від джерела до одержувача.

74. Вербальні засоби спілкування:

- а) використання мови, мови і слів;
- б) жести, міміка, рухи тіла, одяг, погляди, манера тримати себе;
- в) все перераховане вище.

75. Символи в міжкультурній комунікації:

- а) це умовні знаки, що позначають якісь предмети, процеси, явища;
- б) це інформація в початковому вигляді, яку автор хоче передати одержувачу, ідея;
- в) це бажання вступити в спілкування з іншою людиною;
- г) немає правильної відповіді.

76. На основі, яких наук сформувалася дисципліна «Міжкультурна комунікація»?

- а) політологія, економіка, історія, фізика;
- б) політологія, комунікативістика, математика, фізика, лінгвістика;
- в) культурологія, економіка, фізика, математика;
- г) комунікативістика, культурологія, соціальна психологія, лінгвістика.

77. Невербальні засоби спілкування:

- а) листування, накази, розпорядження, службові записки;
- б) жести, міміка, рухи тіла, одяг, погляди, манера тримати себе;
- в) використання мови, мови і слів;
- г) все перераховане вище.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота включає:

1. Вивчення теоретичного курсу за конспектами, підручниками, іншою літературою, рекомендованою викладачем.
2. Вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання.
3. Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації.
4. Підготовка до виступу на практичних заняттях.
5. Опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей.
6. Використання матеріалів, які знаходяться в оболонці Moodle – дистанційне навчання та проходження комп'ютерного тестування.

Передбачається підготовка студентами реферату і презентації з її подальшим поданням і обговоренням на практичному занятті. Реферат являє собою аналітичну роботу, в рамках якої розглядається одна з існуючих проблем міжкультурної комунікації.

Виступ за темою реферату з презентацією має індивідуальний або командний характер, робота в команді додатково заохочується. Підготовка імітаційної моделі ситуації міжкультурного спілкування (у вигляді розіграної сценки або мови перед уявними представниками інших культур) також є формою командної і самостійної роботи студентів.

Перелік тем індивідуальних робіт (рефератів)

1. Міжкультурна комунікація як нова галузь наукового знання.
2. Проблеми формування міжкультурної толерантності.
3. Міжкультурна складова в діяльності транснаціональних корпорацій.
4. Форми прояву культурної ідентичності в сучасній Україні.
5. Вплив культурних відмінностей на способи проведення рекламних кампаній (теорія Г. Хофстеде).
6. Стилi поведінки представників моноактивних, поліактивних і реактивних культур в сучасному бізнесі.
7. Стратегії вирішення конфлікту в різних національних культурах.

8. Типологія корпоративних культур Ф. Тромпенаарса у вивченні кросскультурних конфліктів в багатонаціональних об'єднаннях.
9. Особливості стилів вербальної комунікації в «висококонтекстуальних» і «низькоконтекстуальних» культурах.
10. Невербальний компонент у міжкультурному спілкуванні (хронеміка, сенсорика, такесика, проксемика і ін.).
11. Функції сучасного етикету (як умовного ритуалу) в міжкультурній взаємодії.
12. Типологія сучасних західних концепцій міжкультурної комунікації.
13. Підвищення семіотичності масової поведінки в умовах соціокультурних змін.
14. Поведінка особистості в ситуації міжкультурного конфлікту (соціокомунікативний аспект).
15. Проблеми міжкультурного діалогу в умовах розвитку глобального інформаційного суспільства.
16. Специфіка прояву менталітету і національного характеру в процесі міжкультурної комунікації.
17. Проблема людини в оновленому етнокультурному просторі.
18. Роль стереотипів у сприйнятті іншої культури.
19. Способи подолання міжкультурних конфліктів і методи формування культурної грамотності.
20. Місце міжкультурної комунікації у формуванні корпоративної культури.

Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації
2. Теоретичні основи міжкультурної комунікації
3. Сприйняття, сформовані культурою та його перешкоди в міжкультурній комунікації: особисті сприйняття в рамках культури.

Змістовий модуль 2

1. Конфлікт «свого» і «чужого»: природний та соціоетнічний чинники.
2. Сутність національних стереотипів.
3. Соціокультурна природа стереотипу.
4. Способи подолання ментальних стереотипів.
5. Співвідношення слова і символу. Приклади мовних символів, які є спільними для різних народів.
6. Сутність поняття «ділова комунікація».
7. Ділова комунікація як знакова система культури.
8. Ділова комунікація в контексті цільової ситуації.
9. Міжкультурна диференціація: когнітивні константи і культурологічні моделі.
10. Сутність поняття «культурний шок».
11. Етнічні, расові та культурні стереотипи.
12. Підходи до успішного міжкультурного спілкування.
13. Поради для міжкультурного спілкування.
14. Значення і смисл слова крізь призму міжкультурної комунікації.
15. Сутність вербальної комунікації.
16. Які засоби мови є найвиразнішими у фіксуванні національної специфіки?
17. Особливості невербальної передачі інформації.
18. Особливості ділового етикету європейських країн.
19. Особливості спілкування східних країн.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації
2. Теоретичні основи міжкультурної комунікації
3. Сприйняття, сформовані культурою та його перешкоди в міжкультурній комунікації: особисті сприйняття в рамках культури.
4. Конфлікт «свого» і «чужого»: природний та соціоетнічний чинники.
5. Сутність національних стереотипів.
6. Соціокультурна природа стереотипу.
7. Способи подолання ментальних стереотипів.
8. Співвідношення слова і символу. Приклади мовних символів, які є спільними для різних народів.
9. Сутність поняття «ділова комунікація».
10. Ділова комунікація як знакова система культури.
11. Ділова комунікація в контексті цільової ситуації.
12. Міжкультурна диференціація: когнітивні константи і культурологічні моделі.
13. Сутність поняття «культурний шок».
14. Етнічні, расові та культурні стереотипи.
15. Підходи до успішного міжкультурного спілкування.
16. Поради для міжкультурного спілкування.
17. Значення і смисл слова крізь призму міжкультурної комунікації.
18. Сутність вербальної комунікації.
19. Які засоби мови є найвиразнішими у фіксуванні національної специфіки?
20. Особливості невербальної передачі інформації.
21. Особливості ділового етикету європейських країн.
22. Особливості спілкування східних країн.

Список літературних джерел

1. Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають / пер. з англ. Олександра Дем'янчука. Київ : Наш формат, 2017. 440 с.
2. Електронний курс «Міжкультурні комунікації» для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. URL : <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2541>
3. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 314 с.
4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с. (Серія «Альма-матер»).
5. Мерманн Э. Коммуникация и коммуникабельность. Практические рекомендации для открытой коммуникации / науч. ред. А. А. Киселева; пер. с нем. Е. А. Высочина, А. В. Коченгина и др. Харьков : Из-во Гуманитарный Центр, 2015. 260 с. (Серия: Коммуникация. Прикладная лингвистика).
6. Міжкультурні комунікації : методичні вказівки та завдання до практичних занять для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021.
7. Міжкультурні комунікації : опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021.
8. Панченко (Гермасій) В. Л. Особливості міжкультурних комунікацій: елементи, етапи, стратегії розвитку. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497>

ДЛЯ НОТАТОК

Навчально-методичне видання

МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ

Тестові завдання для поточного і підсумкового контролю
та самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
«Молодший бакалавр» освітньо-професійної програми «Туризм»
спеціальності 242 »Туризм» денної форми навчання

Укладачі:

Шебаніна Олена В'ячеславівна

Тищенко Світлана Іванівна

Клочан Віра Павлівна та ін.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,88.

Тираж 50 пр.. Зам. №

Видавничий відділ

Миколаївського національного аграрного університету

54029, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №4490 від 20.02.2013 р.